

PREDICATORIULU

Sateanului Romanu.

FOIA BASERICÉSCA

pentru predici si articlii din sfer'a basericéscă.

Striga cu taría si nu incetá.

Cá trimbíti'a-ti inaltia vócea t'a!

Isaia c. 58 v. 1.

La introducere in parochia si la sierbirea Missei I. (Primitia).

(Fine).

Catra tene me întorcu acumu, onorate frate! Catra tene întorcu cuventele Mantuitoriului : Mergi si vestesce cuventulu lui Domnedieu, care e viétia ; mergi si vestesce cuventulu lui Domnedieu, care e lumina si adeveru, — mergi si intende sufleteloru pocaíte vestimentulu pierdutu alu nevinovatíei si le deschide pórt'a mantuiei, — a pasce si saturá turm'a cuventatória cu cuventulu vietiei esti chiamatu, deci dupa esemplulu pastoriului pastoriloru, pre cei ce tí-se voru concrede grigei tale, apàrà de latiurele si de pandírele diavolului, cá nu cum-v'a cerèndu Christosu séma dela tene se audí acelu sunetu de viersu : „dà séma de deregutorí'a ta, cà nu vei mai poté de acumu inainte a mai fí ispravnicu!“

E dreptu, iubite frate, cà vei dá de ómeni, cari nu voru voí a ascultá cuventulu lui Domnedieu, de multe-ori te vei teme a spune adeverulu, cá nu cum-va se intaritedí spre manía pre cei mari si poternici, — nu te uitá la ace'a, cà unii in locu de a

primi adevărul, voru caută se-si bata jocu de tene, — cauta la invetiatoriulu celu mare, care e Christosu, si urmandu lui in totu loculu si in totu tempulu fora frica, fora sfiela, vestesce; -- multi te voru blastemá, multi si in facia si in dosu voru descarcá ocári asupr'a ta pentru aratarea adevărului, bá pentru cá se-lu slabésca pre acest'a — si minciuni si cleвете voru stérni; dar' aduti amente de cuventele lui Christosu: cá nu e invetiachelulu mai mare decâtu invetiatoriulu seu; de au gonitu pre Christosu, si pre tene te voru goní; deci pentru placerea nemenui nu retacé adevărulu, cì-ti implenesce detorinti'a, cá asia, cu indestulire se poti díce: „cu anima curata marturisecu, cumcà curatu sum de sangele toturoru, cà-ci nu m'am feritu cá se nu vestescu totu sfatulu lui Domnedieu poporulu mie incredentiatu.“

Càtra tene me întorcu a dóu'a-óra, cu cuventele santului apostolu Pavelu: „Intru tóte te fá esemplu de fapte bune“ ¹⁾, pentru-cà acést'a poftesce santieni'a deregutoriei tale; cá lucratoriu pasiesci adí in vini'a cea mare alui Domnedieu, — deci pre sàditoriulu viniei — Isusu Christosu — neincetatu se-lu aibi inaintea ochiloru tei, cà-ci elu díce, cá preotulu e sarea pamentului si lumin'a lumii; deci cel'a, ce invétia curatu cuventulu lui Domnedieu, si celea ce invétia le implenesce cu serguintia si le face, asemenea e cu sarea pamentului si cu lumin'a lumii, precum sarea direge bucat'a, í-i dà gustu si o face placuta si ori pre ce se preserà o padiesce de stricatiune, asia si esemplulu bunu dà gustu bucateloru celoru sufletesci, le face pre acele placute si le padiesce de pierdiare. Cu acésta virtute trebuie se fii infrumsetiatu preste totu cursulu vietiei tale, déca voiesci cá, cuventele tale se reverse benecuventare, osteneleloru mangaiare, si fapteloru ferire!

²⁾ Epist. catra Titu II. 7.

Inainte de ce ti-ai intreprinde inalt'a ta misiune, te cugeta inca pucintelu la luptele, cu cari vei avé de a te luptá pre tere-nulu basericei, — cugetà-te, cà de-sí se pare cà au peritu inimicii cei vediuti ai religiunei crestine, totusi sí in tempulu de acumu are inimici nevediuti, si turm'a cuventatória sí in dílele nóstre e asuprita de unu reu periculosu. Relele, cu cari vei avé de a te luptá e intunecimea, in care jace poporulu nostru, pre care-lu vei avé de a-lu luminá si scóte din intunecime, cà-ci acést'a poftesce dela tene baserec'a, relegiunea si natiunea, vei avé de a stêrpí prejudeciile si coruptiunea, ce au demoralisatu poporulu, cari tóte, de-sí nu-'ti voru dá ocasiuni de a culege cunun'a martiriului, dar' te va ínvrednicí a culege lauri totu asia de mândri pre tere-nulu religiosu alu unui poporu, pentru care vei avé a dá séma, cà-ci nu poporului, cì preotiloru a dísu Domnulu: „Socotitoriu te-am pusu pre tene casei lui Israilu.“ Deci numai prin implenirea acestor'a vei dá documentu, cà nu ai ocupatu in desiertu locu in mediuloculu unui poporu!

Si acumu déca socotesci, cà vei fí tare si te vei poté luptá cu tóte greutatile impreunate cu acestu oficiu màretiu, pastesce in Sant'a santeloru! Dar' socotesc: se nu urmedí celoru trândavi! Acì 'ti incredentiediu sant'a Evangelia, — se nu-ti ascundí inse cá servulu netrevnicu comór'a invetiaturei tale, cì cu ajutoriulu Celui ce te-a chiamatu la acestu statu sublimu, fà, cá se resune moral'a evangheliei, care é balsamulu celu mai vindecatoriu pentru cei ce caletorescu pre calea ratecirei; fà, cá toti fiii basericei se vena la infratire si la credenti'a relegiunei; — acì 'ti incredentiezulu santulu Altariu, pre care vei avé de a implení jertf'a cea infricosiata. Curáte se-ti fie manele, cu cari vei avé se cuprendí acestu misteriu; curata se-ti fia limb'a, cu care vei se esprimi ce-lea mai sante cuvente!

Tu aibi se fii premergutoriulu, care trebue se gatesci calea cea adeverata càtra edemulu celu desfetatu; prin tene popórale

cele insetate, voru se primésca nectariulu vietiei ; la tene voru se tiéntésca ochii celoru afundati in lacrimi si aruncati prin noverc'a sórte in càtusiele cele amare ale nepotentiei corporale si spirituale, nisuesce-te dar' a sucurge indigintieloru poporului, care tí-se va concrede, cà numai asia vei secerá coron'a nemorirei si vei redicá monumente de dulce suvenire pre mormentulu teu sí 'ti va veni benecuventare asupr'a osteneleloru jertfite pentru neamulu omenescu. Ast'feliu te vei ínvrednici a audi cuventele Domnului : „Bene, servitoriu credentiosu, preste pucine ai fostu pusu, preste multe te voiu pune, intra intru bucurí'a parentelui meu!“ ¹⁾ din contra vei audi sententi'a edisa prin Domnulu Christosu : „Servu netrevnicu, aruncati-lu pre elu intru intunereculu celu din afóra, unde va fí plansu si scrisnirea dentiloru!“ ²⁾

* * *

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ér' acumu la tene me întorcu Dómne, fiule si cuventulu lui Domnedieu, cauta din ceriu asupr'a turmei tale, si preste umilitulu teu servu, pre care l'ai chiamatu de paditoriu turmei tale ; intaresce-lu cu poterea t'a, cá se póta suportá cu taría sarcin'a acestei chiamari, îndrépta-i tóte lucrurele lui celea venitórie, cá se póta serví cu cuventenia numelui teu celui santu ! Aminu.

¹⁾ Mat. XXV. 21.

²⁾ Mat. XXV. 36.

Predic'a VIII.

Despre marturisirea pecatelor.

Paranesa pentru Postulu mare.

Caderea stramosilor nostri la ace'a trista sórte a impinsu neamulu omenescu, cà prin ace'a pierdiendu-si santieni'a, cu care a fostu înzestratu; in tóta un'a óra e espusu primesidiei de a recadé in deschilinite pecate. Si déca stramosii nostri pentru calcarea unei porunci, au fostu lipsiti de fericirea vecinica si osenditi la mórte, cu câtu mai pucinu potu avé nedesde de fericirea vecinica aceli'a, cari nu odata, cà de nenumerate ori, nu un'a, cà mai tóte poruncile lui Domnedieu le-au calcatu? — Intru adeveru, acestia rumpendu legatur'a si unírea cu Christosu, calcandu juramentulu pusu in santulu Botezu, s'au facutu éراسi nevrednici pentru imperati'a vecinica. Inse Domnedieu si-a aretatu bunatarea s'a cea nemarginita si in privinti'a acestor'a, — pentru acesti'a a rónduitu Domnulu Christosu tain'a pocaintiei, cá éra se-si póta reca-petá santieni'a pierduta, si se se reimpaciúesca cu Domnedieu — Ziditoriulu seu. — Elu s'a pogorítu din scaunulu marirei sale pentru fericirea neamului omenescu, — si de a aflatu bolnavi, i-a vindecatu si trupesce si sufletesce; asia slabanogului, pre care 'lu portáu patru i-a dísu cu unu cuventu: „Scóla, ièti patulu teu si ambla!“ Celoru diece leprosi, cari l'a intempinatu trecundu prin Samari'a si Galile'a, si cari numai de departe au strigatu — necutediendu a se apropiá de densulu: „Invetiatoriule indura-te spre noi!“ indata i-a vindecatu, dicundu: „Mergeti de ve aretati preotiloru“, acàroru deregutoria érá se judece: óre bolnavi leprosi suntu seau bá? — Cu acésta fapta Mantuitoriulu a inaltiatu védi'a si onórea preotiloru din legea vechia; cu câtu mai vértosu poftesce Christosu onorarea preotiloru legeri nóue, cari si vindeca, facundu din trupulu si sangele Mantuitoriului leacu cá acel'a, care

vindeca sufletulu. — Ce cugetáti, óre nu e lucru cuvenintiosu a ne apropiá de densii, cá se capetamu darulu lui Domnedieu, de care noi avem mare lipsa?!

De câte-ori vi se slabescu poterile celea trupesci, indata alergati la doftorul celu trupescu; — si dorere, cà de trupulu celu trecatoriu mai multa grigiá aveti, decátu de sufletulu celu nemoritoriu, — pentru-cà de câte-ori sunteti in ból'a cea sufleté-sca, si totusi câtu de arare-ori veniti dupa leacu; — óre ce ve intardiá dela acést'a? Dóra rusínea de a-ve insirá pecatele inaintea preotiloru? — Au nu spuneti doftorului celui trupescu tóte bólele vóstre, déca voiti a ve vindecá? Asia trebuie sî inaintea preotului a ve spune bólele vóstre sufletesci — pecatele — déca voiti a ve mantuí de foculu celu eternu. — Precumu leprosii eráu detori a se imbracá asia, cá se se cunósca ból'a loru, asia sî peccatosulu trebuie se-si descopere pecatele sale, cà-ci se poruncesco in legea nóua, cá: se ne marturisiru pecatele unulu altui'a. — A ascunde ran'a atát'a insemnéza, câtu a nu voi a se vindecá, cà a vré a morí.

Marturisirea nu e o datena nóua. Nu! cà-ci din inceputu a poftitu Domnedieu marturisirea pecatelor. — Au nu scimu, cà Domnedieu a intrebatu de Adamu dupa caderea s'a: „Pentru-ce ai mancatu din pomulu, din care ti-am poruncitu tîe cá se nu mananci?“ Éra de moritoriulu Cainu a intrebatu: „Unde e fratele teu Avelu“? Nu pentru ace'a a intrebatu Domnedieu, cà dóra nu a sciutu unde este acel'a, cà pentru-cá se le deie ocaziune spre marturisirea pecatelor. — Pecatele lui Davidu numai dupa ce le-au marturiritu profetului Nathanu, dîcundu: „pecatuít'am inaintea lui Domnedieu“, numai dupa acésta marturisire a potutu audi cuventele mangaitórie ale Domnului, cà încátu i-a scersu pecatele.

Asia dara Domnedieu numai marturisirea pecatelor, si parerea de reu pentru acesteá poftesce, si Elu e gat'a a iertá pre

ori-si-cene cá si pre Davidu. Densulu nu e cá ómenii veacului acestu'i'a, carii sí de te intorci se te gonésca si parasésca!

Nu ve miráti, iubittii mei, cá in legea nóua inca se poftesce marturisirea pecatelor inaintea preotului, care dela Domnedieu e pusu pentru de a díce judecat'a celui prea Inaltu; care e in loculu lui Isusu.

Pentru-ce dar' nu voesce omulu a folosi acestu modu usioru alu impaciurei cu Domnedieu? Pentru-ce nu voiesce a-si aretá ranele sale preotiloru, cá se póta picurá oleu pre densele pentru a le vindecá? Pentru-ce nu întórce acestu modu usioru spre folosulu seu? — De s'ar' poftí dela noi, cá pentru pecatele nóstre se tienemu o pocaintia grea, se ajunamu, se batemu trupulu nostru cá imperatulu Teodosiu, se ne imbracam cu sacu, si se ne preseramu cu cenusia capetele nóstre, dícu, de s'ar' poftí tóte aceste delá noi se le facemu pentru mantuirea nóstra, inca sí aceste ar' trebuí se le implenimu pentru mantuirea sufletului. — Inse acumu nu se recere se facemu unele cá aceste, cí numai se ne marturisimu pecatele nóstre preotului. Au dóra aflamu intru acésta cev'a greutate? — Ce inse va cugetá preotulu audíndu-ne faptele nóstre uritióse, acést'a se nu ne inspaimenteze, — cà-cí elu scíe slabitiunea omenésca, si cá dupa dí's'a santului Augustinu : „Nu e asia pecatulu, care omulu de-'lu va face, ca acel'a pecatu altulu se nu póta face.“ — Nece de ace'a se ne tememu, cumcà dupa marturisirea pecatelor inaintea preotului vomu vení in prepusu, — cí din contra vediendu, cumcà suntemu gat'a de a ne impacá cu Domnedieu, mai tare ne va pretiúi; cà-cí, cu cátu e mai mare peccatosulu, cu atátu mai multu se róga pentru densulu, si cá Ddieu mai manosu se-si verse preste peccatosi darulu si indurarea s'a, si ca pre nesce oi ratecite vediendu-i la turma va díce cu bucuría : Rescumperatoriule! éta acést'a e sufletulu acel'a, pre care cu indurarea t'a cea santa prin man'a nedemnului servu, l'ai mantuitu dela periclulu osendirei; ajutoresce-i nepo-

tenti'a lui prin darulu teu, indrépta-i toti pasii, cá mai multu se nu calce poruncile tale, pana candu se va uní cu tene! -- Acestea le facu si trebue se le faca toti preotii, fiendu-cà spre acést'a 'su chiamati. — Ér' decum-va tóte acestea nu suntu destule cá se ne póta convinge despre ace'a, cumcà nu avemu de ce se ne fia rusíne a ne marturisi preotului pecatele nóstre celea uritióse, se ne aducemu amente de dñu'a cea infricosiata a Domnului!

Dóue scaune judecatoresci suntu: unulu alu marturisiréi, altulu alu judecatoríei, inaintea unui'a dintru acestea tóte pecatele se voru descoperí, si nu e cu potentia amendóue a-le incungiuará. Inaintea scaunului marturisiréi pecatele numai inaintea unui preotu se voru descoperí, care le va tiené in ascunsu, si prin penitentia ori-si-cene póte se-si capete mantuíre; pre candu in cel'alaltu locu, tóte pecatele si faptele uritióse se voru descoperí inaintea lumei intregi. Se alegemu acumu care voimu, cà-ci ne stà in voi'a nóstra libera, inse se cugetamu mai nainte bene despre acestea; -- intr'unulu siede servulu lui Domnedieu — preotulu — in cel'alaltu siede insusi Christosu, si elu va tiené judecat'a intregéi lume; se cugetamu, care e mai mare rusíne: inaintea unui preotu, seau inaintea lumei intregi? Si se cugetamu mai incolo sí ace'a, cà in scaunulu marturisiréi se érta pecatele, dupa cum a dísu Christosu: „Tóte câte veti legá pre pamentu legate voru fi sí in ceriuri, si tóte câte veti deslegá pre pamentu, deslegate voru fi sí in ceriuri“; — pre candu in cel'alaltu nu e neci o indurare, unde pecatele tóte dupa dreptate se voru piedepsí!

Se jertfímu, iubítii mei, numai o clipita, se aruncamu numai o privire asupr'a vietiei nóstre, temere si cutremuru ne va cuprende, ivindu-se inainte pecatele nóstre cele multe; se ne aducemu amente de tóte faptele nóstre, pre cari tóte le-amu potutu ascunde din aintea ochiloru omenesci, dar' din aintea lui Domnedieu neci-de-cumu. Domnedieu tóte le-a vediutu si le-a insemnatu in cartea neuitarei. Se ne aducemu amente de mentiuni, de jura-

mente nedrepte, prin cari pre altii i-amu adusu in desperare, prin cari fericirea altoru-a o-amu înmormentatu; se ne aducemú amente, dîcu, de tóte acestea, si se cugetamu, cumcà la judecat'a cea din urma tóte se voru descoperí inaintea prieteniloru, pre cari cu o nerusinare i-amu grabitu spre periclu; ér' déca le-amu cugetatu tóte acestea, se ne socotimu, au nu vomu avé rusîne mai mare in diu'a cea infricosiata, candu se voru vedé tóte peccatele si fora-de-legile inaintea lumei intregi, inaintea tuturoru cunoscutiloru si consângeniloru nostri, decátu tóte acelea fora-de-legi se le scía numai singuru preotulu?

Aduti amente o! moritoriule de diu'a cea infricosiata a judeciului, si te întórce cu anima infrênta dela cararile fora-de-legiloru tale, aduti amente, cà Isusu, pre care acum'a 'lu ocaresci, acui invetiatura, pilda, lege si Evangelia acumu o gonesci, nu va fî mnelulu blandu cá odenióra, cí va siedé in tronulu judecatoriei sale si va dîce: „a mea este isbênd'a si eu voi u resp latí“, atunci se va vedé, cari au fostu candu-va ómeni adeverati, drepti, cari au fostu credentiosi lui Domnedieu si moralitatei, nu cá si in viéti'a acést'a, unde sub unu velu de multe-ori si celu mai tare intortocatu in peccate se cunósce de celu mai blandu si omu dreptu, — atunci voru vení la lumina tóte lucrurile ascunse, totu insulu 'si va vedé faptele bune si rele cá si intr'o oglinda. Judecatoriulu va ascerne inainte pricinele sale celea drepte, va aruncá pre ochii fiacarui faptele rele, si vai celoru peccatosi, va fî minutulu celu mai grósnicu, se va întórce de-a stêng'a si cu tóta maní'a va dîce judecata: „Mergeti in foculu de veci, care e gatitu diavolului si angeriloru lui!“

Si acum'a ve alegeți unulu din dóue scaune judecatoresci, in unulu acuma siede preotulu, inaintea carui'a, déca nu te-ai rusínatu a peccatú, se nu-ti fía rusîne neci a le marturisi acele peccate, dobandindu deplena iertare pentru acele; pana-candu in diu'a cea infricosiata nu vei avé neci o iertare ori unde te vei

ascunde, mórte 'ti va stá inainte, in desiertu vei fugí cá se te mantuesci, cà de víu in asia grópa vei stá, care preste pucinu se va ruiná pre tene!

Dreptu-ace'a, de-'ti doresci mantuírea t'a, o moritoriule! fágaduesce ædí, cà gresielele tale, acumu pana ai tempu tî-le vei plange, de acele prin penitencia te vei curatí, si tóta viéti'a t'a asia o vei petrece, cá in diu'a judecatiei se te invrednicesci a audí judecat'a, care catra cei drepti asia va suná: „Veniti benecuventatii parentelui meu, mosceniti imperatí'a, care e gatita vóue dela intemeiarea lumiei!“ Aminu.

Predic'a IX.

Despre sant'a Cuminecatura.

BCU Cluj / Pentru Postulu mare. *) library Cluj

„Se se ispitésca omulu pre sene si asia din pane se manance si din paharu se beie.“

I. Corint. II, 28.

Isusu Christosu, unulu nascutu fiiu alu lui Domnedieu, lasandu-si scaunulu celu cerescu, unde poterile ceresci neincetatu 'lu lauda, 'lu marescu, — si luandu chipu omenescu — a venitu pre pamentu, cá se cerce pre omulu celu departatu decatra Ziditoriuulu seu si se-lu duca indereptu la sene, platindu cu insusi scumpu sangele seu tributulu rescumperarei nóstre. Si acést'a numai din iubire a facutu, — si óre decátu acést'a mai multu ce a potutu face? deórece insusi a dísu cá: mai mare iubire neme-neá póte avé, decátu candu 'si dà viéti'a pentru altulu. Si totusi iubirea s'a a fostu mai mare, pentru-cà Elu nu numai viéti'a si-a

*) Cá contuare a Prediceii „Despre s. marturisire“, — e a se dice in Dominec'a subsecuenta Dominecei in care s'a dísu ace'a.

datu-o pentru noi, ei chiaru pre sene, adeca trupulu si scumpu sangele seu ni-l'a lasatu spre mancare. — Ce semnu mai mare ne poté dá Mantuitoriulu lumei despre iubirea ce are catra noi, decâtu se faca panca si vinulu — trupulu si sangele lui — si apoi se ni-lu daruésca se-lu mancamu si se-lu bemu, candu vremu, cá se fía in eternu cu noi pana la capetulu vécului?

Si óre, iubittii mei, ce scopu a avutu Mantuitoriulu in insti-tuirea (asiediarei) tainei santei Cuminecaturi? — Nu altulu, de-cátu cá pre noi, pre cari cu mórtea s'a ne-a rescumperatu din catusiele iadului cu adeveratu trupulu si sangele seu, se ne nu-trésca spre viétti'a de veci. — Dreptu ace'a, óre noi potemu avé mai fierbente doru, decâtu a ne impartesi cátu mai adese-ori cu tain'a santei Cuminecaturi, si pre Elu intru acésta santa taina alu adorá si marí? Cà-ci noi insí-ne vedemu cum-cà suntemu supusi slabitiuniloru, cum-cà in tóta un'a vreme trebue se ne luptamu cu ispitele si patimele nóstre. Si óre in contra toturoru acestoru slabitiuni unde vomu aflá noi mai folositoriu leacu si mai poter-nicu scutu? decâtu in cea mai santa taina a Cuminecaturei; de ór'a-ce insusi Mantuitoriulu a dísu: „Celu-ce mananca tru-pulu meu are viétti'a de veci, si eu 'lu voiu inviá in diu'a cea de apoi, cá in veci se traésca!“

Acuma ce pregatire se cade se facemu noi, candu vremu a ne impartesi cu acésta taina mare si infricosiata? — „Se se cerce omulu pre sene — díce s. apostolu Pavelu — si asia se manance din pane si se beie din paharu“ ¹⁾ adeca se-si cerce mai antaniu eugetulu, si de are vre-o piedeca, se o redice, de are vre-o legatura se o deslege.

*

Moise pascé oile soerului seu Jothoru — preotu din Ma-dianu, candu de-odata vediù o privire minunata. Acésta privire

¹⁾ Corint. c. 11.

erá unu rugu ce ardé si nu se consumá. La acésta vedere Moise uimindu-se si indemnata de curiositate a dîsu : „me ducu se vediu ce este minunea acést'a?“ Apropiandu-se, audí unu cuventu, la care a statu in locu ; — foculu acel'a ce l'a vediutu Moise a fostu Domnedieu, si cuventulu ce a audítu erá cuventulu lui Domnedieu, care i-a dîsu : „Moise, Moise! se nu cutezi a te apropiá aici; desléga mai antaniu incalciamentele dela petiórele tale, pentrú-cà loculu pre care stái, pamentu santu este!“

Iubitii mei ! cari voiti a ve impartesi de sant'a taina a Eucharistiei, vedeti acea santa pane, vedeti acelu santu paharu, care stà pre sant'a mésa? Acel'a este trupulu si acolo este sangele lui Christosu, acolo este insusiu Domnedieu trupesce. Acolo este foculu Domnedieirei, carele luminéza si curatiesce pre cei demni, arde si consuma pre cei nedemni; nu te atinge, nu te apropiá aici, desléga mai antaniu incalciamentele pecatelor tale, cari 'ti léga sufletulu, cu o adeverata marturisire; — de esti in ura cu cene-va, desléga mai antaniu legatur'a urei si te impaca cu de-a-própele teu. De ai asupritu pre cene-va, de ai furatu, de ai rà-pitu, de tieni inca lucru streinu, desléga legatur'a nedreptatiei, si dà inapoi pre deplenu dreptulu altui'a.

De ai vietuutu in pecatu indelungu tempu, desléga legatur'a pecatului si mantuesceti sufletulu din manile diavolului.

„Desléga incalciamintea petióreloru tale, cà loculu pre care stái pamentu santu este.“ — pentrú-cà acelu altariu, in care intri, ace'a santa mésa, de care te apropii, loculu acel'a, pre care stái si te impartiesiesci este: „Sant'a santelor!“! Pamentu santu este acel'a! Acolo asista santii angeri nevediuti si 'si acoperu faciele de frica, de cútremuru si de pietate. Acolo stà santulu Vasiliu, si Joanu gura-de-auru, ómeni deslegati cu totulu de ori-ce legatura pamentésca — santi — angeri pamentesci dupa curatí'a sufletului, si cari cu tóte acestea marturiséu, cà eráu nedemni: „Scíu Dómne

cà, cu nevrednicia me impartesiescu“ — dicé unulu; — ér' celu-alaltu: „Dómne Domnedieulu meu scíu cà nu sum demnu“! Si tu care ti-ai pangaritu sufletulu, póte cu mii de pecate; tu, care pentru pecatele atàtoru ani nu ai facutu canonu de curatirea acelor'a póte neci o óra; tu, nu te apropiá aici; desléga mai antaniu legatur'a petióreloru tale, redica ori-ce piedeca, mantuesce-te, marturisesce-te, corege-te, pocaiesce-te, si ast'feliu deslegatu, iertatu, usioratu vino de te apropia, dar' si atunci cu pietate si cu mare luare amente!

Pentru-ce ne retragemu dar', oh Iubitii mei, pentru-ce ne lasamu de pre o luna pre alt'a, de pre unu anu pre cel'alaltu? Ne cunóscemu slabitiunile! acì e darulu celu atotu-poternicu, pentru-ce nu voimu a ne intarí? Ne cunóscemu morbulu sufletului! acì e doftorulu celu cerescu, pentru-ce nu voimu a ne vindécá? Acì e lumin'a lumei, izvorulu celu víu alu iubirei! pentru ce nu voimu a ne luminá — déca cu adevratu si din anima ne-amu intorsu! — Acésta pane, nu angeriloru este gatita, cì ómeniloru; nu numai la cei tari cá se nu slabésca, cì mai cu séma la cei slabi si nepotentiosi, cá se se tamaduésca! — Nu poftesce Mantuitoriulu dela noi curatienia angerésca, fora numai o asia pregatire, o asia cucernicia, care dela noi, cá si dela nescari ómeni intru adeveru se sí póte implení!

Moise cá se se apropia de Domnedieu in rugulu ce ardé, si-a deslegatu incalciamintele; si inchipuití-ve, cu câtá frica si luare amente au cautatu se calce pre acolo, unde eráu spini si focu? Cu asemenea frica si luare amente cauta se fii si tu crestine, candu intendi manele si deschidi gur'a cá se ièi sant'a cuminecatura — trebue si se cuvene se dici: „Crediu Dómne, cum-cà tu esti Domnedieu, — marturisescu, cum-cà eu sum peccatosu, — crediu, cum-cà tu esti focu consumatoriu, — recunosc, cum-cà eu sum érba uscata, nu cutezu dar' cá érba se me apropiu de focu, cá se nu me ardiu, nu cutezu eu peccatosulu a me apropiá

de Domnedieu cu nedemnitare, cá se nu me condemnezu piedepsei eterne! — Dar fiindu-cà me strigi si me chiami, venu : necuratu se me curatiesci, bolnavu se me vindecu dela tene doftorulu sufleteloru, mortu cá se inviediu de tene panea vietiei. Venu se me luminediu, se me santiescu, pentru-cà sum pecatosu si nedemnu. Venu, cá nu cumv'a se me departezu de tene de totu si se me domnésca inimiculu sufletului meu! Recunosc, cum-cà sum nedemnu, pentru-cà sum pecatosu, dar' tu ai venit se mantuesci pre pecatosi. — Oh! mantuesce-me, mantuesce-me!

* * *

Candu sant'a mama Baserica si santii Parenti poftescu, cá impartesirile nóstre se fia câtu de dese, totu-odata poftescu cá acestea cu cea mai mare umilintia, cucernicia si penitentia se se sevêrsiésca. Si óre, ce se intielege sub acésta umilintia?

Intru adevèru nu altu-cev'a, decâtu acelu cugetu curatu, prin care omulu crestinu, numai pentru ace'a doresce a se impartesi cu Christosu, cá din elu, cá si dintr'unu izvoru viu alu totureru bunatatiloru se primésca daru, prin care se se curatiésca de tin'a peccatului, si cu totu ce e bunu si frumosu se se intarésca. Prin urmare, cene nu se semte in peccate, si de acestu cugetu e patrunsu, fora de frica se póte apropiá spre a se impartesi, de-óra-ce pre densulu nu altu-cev'a l'a misicatu spre ace'a, decâtu numai credenti'a cea via si iubirea cea fierbente. Acésta pregatire si nu alta poftesce dela noi Apostolulu, candu dice : „Se se ispitésca omulu pre senesi asia se manance din pane si se béie din paharu, cá totu celu ce mananca si bé cu nevrednicia, judecata lui-si mananca si bé, nesocotindu trupulu Domnului!“

De aceste semtîri si cugete curate trebuie se fia patrunsu si luminatu totu omulu crestinu din laintrulu seu, cà-ci decum-va acestea aru lipsi, nemicu i-aru ajunge cuminecarea (impartesirea)

bá inca si-arú agonisí piedépsa de veci, asemenendu-se judeiloru, cari audíndu cum-cà Christosu se apropia de Jerusalimu, si cà decatra poporulu celu cucernicu se primesce cu cea mai mare pompa, sí ei cu o graba mare alergarà si se indesuirà între poporu, si unii dintre ei au taiatu crengi de copaci si au ascernutu, éra altii chiaru vestimentele sale si le-au ascernutu inaintea lui Christosu si asia l'au primitu. Inse fiendu-cà pregătirea cea din laintru, adeca credenti'a vía, iubirea cea fierbente le-au lipsitu, ce se intempla? Ace'a, cà nu preste multu tempu aceli'a, cari l'au laudatu din gura strigundu : „Osan'a celui dintru inaltíme!“ au strigatu : „restignesce-lu, restignesce-lu!“

Dorere! Iubitii mei, cà sí in temporele de acum'a inca se afla de aceli'a, cari la díle mai insemnate apropiandu-se de sant'a taina, voíndu a se impartesí, — sí ei din afora se gasescu cu cea mai mare pompa, in marturisire 'si marturisescu peccatele inaintea preotului — care este mediulocitoriulu între ómeni si Domnedieu si dícu, cà le pare reu de peccate cà le-au facutu, se primitu cà se voru lasá de ele, — inse fiendu-cà pregătirea din laintru, adeca credenti'a, iubirea, umilinti'a le lipsesce, ace'a facu, ce au facutu fariseii, cari numai din faciarnicía l'au primitu.

* * *

Prin urmare dupa-ce din celea pana acumu díse amu vedíntu, cátu de mare potere are tain'a santei cuminecaturi, si cum-cà impartesírea cu santu trupulu si sangele Mantuitoriului nostru Isusu Christosu este celu mai bunu mediulocu spre a ajunge mantuirea vecinica, — nu ne remane altu-cev'a in dereptu, decátu numai se privimu pucintelu in profundulu animeloru nóstre, si decumv'a dóra pana acumu ne-amu cuminecatu numai din faciarnicía — lipsíndu-ne pregătirea din laintru — se ne întórcemu,

se ne plangemu pecatele, nu e inchisa inca calea indurarei. Domnedieulu celu înduratu ne va primí si pre noi cá pre celu, ce a venitu in ór'a a unspredecea, numai se speràmú intr'ensulu intru tóte asuprelele si necasurele nóstre, lasandu-ne in santa voi'a s'a, si cu credentia vía si iubire fierbente lipindu-ne de elu — vorbésca lumea cea stricata ori-si-cē, noi totusi cu cea mai mare ascultare se ne supunemu santei mama Baserica, pentru-cà acést'a ne dogenesce, cá in totu anulu de nu mai de multe-ori, baremi odata, inse bene pregatiti si cu vrednicía se ne impartesímu; — de acést'a se ascultamu, cá in urma se potemu dobândí ace'a viétia, care a promis-o Christosu celoru-a, cari santei Baserice se supunu, poruncile ei le tienu, si se impartasiescu cu demnitate. Aminu.

F O I S I O R A .

Catra Dieime.

ientia creatória, ce splendidului sóre
I-ai datu caldura via si radie lucitórie,
Ce-ai datu colori maretie la totu ce este 'n lume
Si glasu cá se vestésca poterniculu teu nume!
O! candu va vení óre a ta imperafia,
Sfirsítulu indointiei si-a miserei orbíe?
Candu, candu va se resara maretulu acelu sóre,
Acáruí dalbe radie de vecinica splendóre
Voru stinge cétí'a désa si négr'a 'ntunecime,
Ce-acopere de secli superb'a omenime? . . .

Ori unde cauta ochiulu, o, Dómne-atotpotinte!
Pamentulu si vezduhulu si ceriulu stralucinte,
Si totulu, ce viéza, si totu ce este 'n lume :
In mii si mii de forme vestesce alu teu nume!
De-a ta sacra fiintia sioptescu cu bucurie
Frundiutiele 'nverdíte si florile ce 'nvie ;
A tale buze sante, a ta dulce blandétia
Suride pe cerime in diori de deminétia,
Candu sórele resare, acáruia lucire
Ne-aréta ce ferbinte e vecinic'a-ti iubire!
De-a ta marire 'nalta sioptescu incetisiuru
Stelutiele ardiende pe ceriulu lucitoriu ;
A ta potere santa se 'ncérca se o spuna
Cerimea inorata, candu fulgera si tuna!
Cu sincera iubire pe tine te adóra
Prin luncile 'nverdíte micuti'a paserióra
Si vermele ce misica prin érba 'ncetisiuru,
Zefirulu ce suspina si ventulu urlatoriu,
Si mugurulu de rósa, ce cauta catra sóre
Pe tine te maresce codrimea 'nverdítória

Si picurulu de róua si-a mării albe spume,
Si totu ce ochiulu vede, si totu ce este 'n lume! . . .

Ér' omulu, pentru care natur'a ai ziditu,
— Pamentulu, mandrulu sóre si ceriulu stralucitu —
Pe care 'n asta lume cu minte l'ai donatu,
Cu libera vointia, cu sufletu luminatu,
Cu anima ardienda si plena de semtîre
Poterea-ti s'o cunósca si vecinicu s'o admire :
Candu totu ce este 'n lume cucernicu te adóra
— Stelutiele pe bolta si crinii 'n dumbravióra : —
Elu singuru stà, vai ! rece si mutu, nesemtîtoru,
Precum o négra stánca cuprinsa de unu noru ! . . .
Ma totulu candu de tine sioptesce pe sub sóre
— Maréti'a auróra si-a luncei paserióre —
Si norii candu prin tunetu vestescu numele teu :
Multi striga 'n gur'a mare : „Nu este Domnedieu“ !
La palid'a lumina a mintei loru obscure
(Precum candu focu pastorii facu nóptea 'ntro padure)
Ei vedu curatu mîi lucruri lucindu aprópe 'n zare :
Dar nu inse pe tine, ce esti — in departare ! . . .
Ma chiar a mintei palosiu, ce tu le-ai datu in mani
Se-si apere cu dinsulu viéti'a de dusimani :
Se 'ncérca vai ! ingratii in pieptu-ti se-lu infiga
Si sacr'a-ti esistintia, din lume se o stinga ! . . .

O ! vecinica fiintia, ce splendidului sóre
I-ai datu caldura vía si radie lucitórie,
Ce-ai datu colori maretie la totu ce este 'n lume
Si glasu cá se vestésca poterniculu teu nume !
Candu, candu va vení óre a ta imperafia,
Sfîrsítulu indointiei si-a miserei orbíe ? . . .
O ! candu va se resara maretulu acelu sóre,
Acàrui dalbe radie de vecinica splendóre
Voru stinge céti'a désa si négr'a 'ntunecime,
Ce-acopere de secli doiós'a omenime ? . . .

Petru Dulfu.

Demnitatea Preotului.

(Urmare.)

Sant'a scriptura pre preotii Legei Nòue i-i numesce si beliduci. Despre preotii Legei Nòue vorbesce profetulu Zacharia, inspiratu de spiritulu lui Domnedieu, candu dice: „Circumdabo domum meam ex his, qui militant mihi“ ¹⁾. Acesti'a suntu aceli'a, despre cari dice profetulu Isaia: „Pre murii tei Jerusalime am pus custodi (paditori)“ ²⁾. Societatea crestina este o corporatiune de individi, cari au intratu in ea, primindu unu decretu — déca-mi este permis a-lu numi asia, — unu semnu caracteristicu in sacramentulu santului Botezu, care e nescersu, éra in sacramentulu Confirmatiunei s'au intaritu, s'au facutu apti si constanti de a fi resoluti spre a manifestá prin semne din afora, cà ei suntu crestini, suntu soldatii lui Christosu. Asia e, toti aceli'a, cari pórtá numele de crestinu, suntu si suntemu soldati alui Christosu. Viéti'a crestinului nu este alta decatu dile de lupta, de resbelu si eroismu ³⁾.

Si crestinismulu trebuie se se lupte, pentru-cà numai invingutoriulu se incoronéza; dara mai pre susu de tóte trebuie se se lupte pentru-cà Spiritulu lui Domnedieu ne admoniéza prin gur'a marelui Apostolu dicundu: Tu dar' suferé cá unu ostasiu alui Isusu Christosu, cá se placi generalului, — si éra: Acelu mandatu 'ti-lu recomendu fiiule Timoteu, cá selupti lupta buna, cà-ci de si amblamu in corpu, nu ne luptamu dupa corpu ⁴⁾.

Baserec'a este o armata completa, compusa din ostasii cei mai resoluti si apti de a inverti armele precum si provediuti cu tóte scutecele belice ⁵⁾.

Cu tóte cà baserec'a intréga este o armata regulata, — dara armat'a fía catu de puternica, usioru ar' poté se piérda lupt'a, de ace'a are lipsa de conducatori, de beliduci, cari au misiunea a padí, a supraveghiá in cas'a Domnului ⁶⁾, a esmite ostiri in tóte partile, de unde aru poté veni atacu, pre acei'a a-i animá, a le dá instructiunile de lipsa; ma la locurile mai delicate si impreunate cu mai multu periclu se premerge óstei incuragiandu-o cu esemplulu loru! ⁷⁾.

¹⁾ Zacharia 1, 8. — ²⁾ Isaia 62, 6. — ³⁾ Job. 7, 1. — ⁴⁾ I. Tim. 1, 18; II. Tim. 2, 3-4; II. Cor. 10, 3. — ⁵⁾ Gen. 32, 2; Naum 2, 3. — ⁶⁾ IV. Moise 3, 7-18; 3, 4-31, 30. 47. — ⁷⁾ V. Moise 20, 2-3.

Acești conducători, acești beliduci în armată cea regulată alui Christos, în biserică, — sunt preoții. Preoții sunt beliducii oștii lui Christos, aceștia trebuie să animeze mulțimea cu cuvintele evangelistului Matei: Imperiul cerului se sălășilește și sălășileșii o răpesc. ¹⁾ — Numai ostasiul, care se luptă cu rezoluție, cu statornicie poate ajunge la coroana învingerii!

A fost unu timp fericit, când omul trăia în liniște și pace, neconturbat de vre-unu inamic, când era sub scutul Provedenției divine; primul om trăia în liniște, neamenințat chiar de nemene; dară după ce anunțarea Domniei înimicitia și războiul între satan și următorii Evei decădute; de atunci omul se afla într-o luptă continuă, în care neobișnuit n-are repaus, pentru că dusmanul este aproape de noi, și când nece cugetăm, se aruncă asupra noastră, și vai nouă de ne afla nepregătiți. Cu totu dreptul dice dară sânta scriptură că sorțea rebelului e vară; ²⁾ era Seneca admonița pre totu beliducelă că se-și împarta armata sa în patru părți, ca din toate părțile se fie ascurat; ³⁾ togma asia trebuie să facă și beliducelă armatei lui Christos — preotul.

Muli sunt dusmanii oștii lui Christos, ai bisericii, — și multe, foarte multe apucăturile lor, cu cari se nisuresc se-o nemicăscă. De și în contra infernului este ascurată, prin cuvintele: și porțile infernului nu o voru învinge pre ea; totuși satană amblă că unu le urăcîndu, cautădu pre cene să înghită. Are oștea lui Christos unu altu inamic: lumea cu toate relele din ea ⁴⁾. Căți nu-și ascutiesc armele în contra păcii și bunei-înțelegeri, ce domnesc în această oște numai și numai se o aducă în discordia, că se potă după acea ride ei și pescui în turbure? Și aceluia cu deosebire în aceste dile, numite dile luminate, dile de civilizație. Ună luptă continuă a fost și este îndreptată asupra oștii lui Isus.

Că ostasiul atacat se potă învinge, are lipsa de unu ajutoriu specialu domnieesc. Și cu toate că creștinii — soldații lui Christos — suntemu preveduți cu atare arme, prin cari, cu puterea lui Domnieu, potemu nemică toate întăriturile și sfaturile dusmanului, de și înarmați cu povăzarea credinței, cu coiful mântuirii, cu platoșă dreptății și sabiea spiritului; și suntemu cu multu mai bene preveduți de luptă decătu cum era Davidu ⁵⁾

¹⁾ Facere 1—15. — ²⁾ II. Imper. 11, 25. — ³⁾ Seneca epist. 59. — ⁴⁾ Joan. 5, 19. — ⁵⁾ Efes. 6, 16—17; Naum. 3, 3; Abac. 3, 11; Efes. 6, 11.

totusi marele comandante Isusu Christosu a pusu in fruntea óstei sale beliduci, cu frumós'a misiune de a animá neincetatu pre cei mai debili si fricosi, a-i indemná neincetatu a se luptá nu numai in contra satanei; dara si in contra lumei si a tuturor posteloru sale. — Precumu la militia imperafii lumesci au deosebite pusetiune seau trépte, asia catu multimea o forméza fetiorii de rendu, dupa ace'a urméza deosebitele oficia totu pana la supremulu comandante : togma asia si in óstea lui Isusu — in biserica — suntu deosebite graduri si chiaru si intre beliduci, — intre preoti, susu pana la comandantele supremu adeca locutienatoriulu vediutu alui Isusu Christosu. — Precumu in armat'a imperatoru lumesci trebuie se fia un'a armonia si un'a supunere fidela la ordenatiunele superioriloru, pentru-cá numai asia se póte asecurá invingerea contra inimicului; pentru-ca déca pre cãti suntu pre atati'a voru fi si demandatorii, atunci nu se póte sperá nece unu resultatu bunu si favoritoriu: togm'a asia trebuie se fia acést'a si in biserica! De susu si pana diosu trebuie se fia o catena neintrerupta. — Asia a voitu acést'a Intemeiatoriulu ei; acést'a o pretende benele pamentescu alu ostasiloru, acést'a chiaru si fericirea eterna a tuturoru.

(Va urmá.) ³²⁶ Teodoru Petrisioru,
profesoriu.

Ajunulu Cratiunului in Vifaimu.

— Din scriptele unui peregrinu. —

(Fine.)

Vifaimulu in partea septemtrionale ni ofere unu aspectu grandiosu. Mai multu inse atrage atentiunea privitoriloru castelulu colosalu spre care inaintéza procesiunea. — Din colo de Vifaimu se vede comun'a Bet-Sahur, redicata in loculu, unde si-au pazitu pastorii oile, candu s'a nascutu Christosu. Decatra amédiadi unu dealu 'si tîntesce privirile sale moróse asupr'a Vifaimului. Dealulu acest'a acoperé osamentele lui Irodu, de unde se si numesce Herodium.

In giurulu Vifaimului se vedu multime de dealuri acoperite cu vinie si cu arbori de maslinu.

Procesiunea in urma ajunse in Vifaimu. Multime numerósa din cetate si din giuru ne asceptá dejá cu impacientia. Pre strad'a principala abié poturámu pasí de multîmea concursa din tóte partile. Toti locuitorii cetatei stá gat'a; barbatii eráu pre strade, ér' femeile urcate pre copereamentele edificieloru priviéu cu interesu deosebitu la multîmea undulanta. Sgomotulu multîmei impreunatu cu vocile **Lu—lu—lu** — me

suprinsera de totu. In piati'a deinaintea claustrului abia poturàm respirá de multimea coadunata. Intre sunetele melodióse ale campaneloru acceptáu pre patriarchu monachii franciscani imbracati in ornatu basericescu. Patriarchulu dupa-ce sosí inaintea claustrului se pogorí de pre calu-i arabicu si intrà in clastru. Multímea undulà dupa dinsulu cu iutiéla. Pana ce multimea se inghesué pe usi'a de fieru a claustrului, — eu 'mi indreptái privirile in giurulu edificíului grandiosu pentru de a-mi cascigá cunoscentia despre acel'a.

* * *

Precum observásemi si din departare, claustrulu colosalu e despartitu de cetate cu unu spaciu golu de vr'o 50 urme, care forméza o piatia cãm reu pavata. — Frontispiciulu acestui clastru inzestratu cu o cruce de feru ni ofere unu aspectu grandiosu. Constà dint.'unu muru solidu lungu de vr'o 100 urme si provédiutu cu o usia massiva de feru. In partea meridionala se inaltia claustrulu armeniloru, edificatu fora de neci unu giurulu esteticu, cu frontispiciulu in forma anghiulara.

In partea nordica se estende claustrulu apuseniloru cu o usia deosebita. Nemediulocitu langa acel'a se afla claustrele greco-orientaliloru si a franciscaniloru. Si asié frontispiciulu cuprende in sene 4 claustre si o basilica in onórea s. Catarine, care numai abié se póte deosebí dintre cele-lalte edificie. Dupa-ce cercáiu tóte aceste 'mi indreptái pasii spre usi'a massiva a frontispiciului pentru de a-mi cascigá cev'a cunoscentia si despre organisatiunea din laintru a castelului.

Abié pasii in laintru si acum me affám intr'unu foisiuru intunecosu care conducé in basilic'a s. Marie. — Boltitur'a acestei basilice e de 100 urme parisiane in lungime si 80' in latime, paretii 'su claditi din pietrii mari, pre diosu asemenea e pavatu cu pietrii. — De pe pavimentu se redica 44 colonne de marmore, cari cu culmea loru atingu boltitur'a. Inaltímea columnelor cu pedestalu cu totu e de 18', ér' diametrulu de 2' si 6". Baseric'a preste totu stà din cinci despartiamente, din cari celu din mediulocu e celu mai spaciosu. Columnele 'su in sfru dreptu si servescu de radiemu paretiloru laterali, pre cari e redicatu acoperementulu de chedru alu basilicei. Pre paretii se potu observá nisce zugraviri, cari inse in lungimea tempului si-au pierdutu colórea, afora de ace'a baseric'a acést'a are 11 ferestri lungarétie. — Aspectulu acestei basilice descépta in omu unu sentiementu mai profundu. La antani'a privire chiar' fusei transportatu cu cugetulu la celé ceresci. — Sanctuariulu e despartítu de ce'alalta parte a basericeii prin unu zidu inaltu. Dupa cum fusei informatu: acestu zidu in vechime serví direptu despartimentu intre relatiunile profane si celé divine pentru-cà in baserica se indeplinira si afaceri comerciali. — In coru intramu prin o usia anume taiata in zidu. Baseric'a privata de aici se vede in forma de cruce. Latimea corului dela apusu spre amédiadi e de 110', ér' lungimea dela resaritu

spre apusu 75'. De desubtu se afla pescer'a de stanca, in care se nascuse Domnulu nostru Isusu Christosu, la care decatra nordu conducu 16 trépte, ér' decatra amédiadi 13. — Chorulu nu-i cev'a cap' de opera. Actualmente se afla in posesiunea greco-orientaliloru. Mergundu in partea meridionala omulu intra in claustrulu greco-orientaliloru, ér' in partea nordica in basilic'a acelor'asi numita a s. Catarine. Dupa-ce cugetái pucinu asupr'a celoru vediute 'mi indreptái pasii catra basilica. Acést'a nu se deschilinesce de cele-lalte baserici comune; lungimea e de 93', ér' latîmea de 20'. — Langa altariulu principale e situatu chorulu monachiloru pentru recitarea óreloru canonice. Cu ocasiunea acést'a inca celebrará inseratulu fiindu de facia si patriarchulu.

Patriarchulu siediu pre tronu in ornatu besericescu. Barb'a-i carunta si désa me umplù de respectu si reverentja; ér' monachii, cari celebrara inseratulu facúra asupr'a-mi o impresiune neuitata; cà-ci pre faciele totoruru se reflectá un'a pietate profunda si unu caracteru moralu. — Cu acést'a ocasiune 'mi venirà in mente cuventele marelui profetu Davidu: „Dis'a Domnulu Domnului meu siedi de-a drépt'a mea! . . .“ — Domnulu care se nascù aici, este Domnulu lui Davidu, si acum siede de-a drépt'a celui atotu-potente, cu care e de o natura si potere. Ce'a ce profetulu prevediù inainte cu multi seclii, ace'a se póte cetí pre paginile istoriei acum de XIX secli.

Dupa-ce se finí inseratulu, se facu procesiune solemná in pescer'a in care se nascuse Salvatorele lumei. — Preotii si laicii cu lumina de céra in mana, 'si indreptarà pasii prin chorulu basiliceii, pre treptele nordice ce conducu in pescer'a sutterana. — Pescer'a e de 39' in lungime si de 12 in latîme, inse acést'a latîme scade din ce merge omulu mai in laintru pana candu in urma se reduce la 5'. Inaltimea preste totu e de 9'. Pavimentulu e obdusu cu marmore fina, asemenea si paretii si coperementulu. Paretii afora de marmore 'su obdusi inca si cu catifea alésa. — Pescer'a are trei altare si o mésa de marmore de pre care luminele asiediate in falinarie de argentu 'si respandescu radiiele sale melancolice asupr'a intregu interitoriului. Dela boltitura atérna nnu policantru de argentu cu 14 ramure, pre care e gravata urmatórea inscriptiune: **Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est. 1717.**

Cám de patru pasi dela acestu policantru conducu trei trepte, intr'o localitate mai afunda, unde se afla sculptata in stanca eslea, in care jacu prunculu Isusu. — Facia in facia cu eslea se afla altariulu magiloru. Acésta localitate e a apuseniloru. Intréga pescer'a e luminata de 32 falinarie de argentu. — Procesiunea cu innuri de laude inaintá spre altarie si credentiosii unulu dupa altulu cadiendu in genunchi rostrirà rogatiuni fierbinti catra Parentele lumineloru, dela care vene totu darulu si totu ajutoriulu. — Din acésta pescera santa se deschidu mai multe usi laterale, cari lasa a se vedé mai multe cáli sutterane.

Dupa-ce cercái tóte aceste cu profunda reverintia din nou 'mi in-

dreptăi pași spre nordu. Abié pași câți-va pași si indata observái altariulu s. Josifu, care asemenea e sculptatu in pârîete. De aici incolo calea sutterana e mai spaciósa si lasa a se vedé altariulu martiriloru infanti. Cercundu si acestea cu atentiune observái dóue foisióre laterale, unulu dintre aceste conduce pre mai multe trepte in basilic'a s. Catarine, ér' cel'alaltu in cript'a s. Eusebiu; de aici incolo calea sutterana se schimba intr'unu mauseoleu, in care se afla mormentele si altariiele SS. Paulin'a, Eustachiu si Hyeronimu. La câti-va pași de aici ajunsei in chili'a de studiatu a s. Hyeronimu, la alu cărui'a altariu adese-ori celebrái si eu sant'a liturgia.

Acestea-su ce am avutu de a însemná despre pescera; ér' acum intrandu in clastru se ne urcamu pre coperelementulu planu alu aceleuia, unde ochii nostrii afla o rara desfatere in privirea grandiosului si sublimului tablou ce ni se infaciosiéza. — Mai nainte de tóte ne trage atentiunea acoperelementulu de plumbu situatu pre nesce grindu de chedru. Dupa acést'a ne umple de farmece regiunea incantatória ce se estende inaintea nóstra. In giuru apoi se vedu mai multe comune, ér' preste Herodiu in óre-care departare se vede marea mórtá si dealurile Moabitiloru. Intorcându-ne privirea spre apusu vedemu edificiele nu prea grandióse ale Viflaimului cu 5000 locuitori. In partea nórdica ne amúséza regiunile romantice si luncile placute ce se intendu pana la clastrulu s. Elia. — La diece óre nóptea finirámu órele canonice cu tóta solemnitatea, dupa cari Patriarchulu celebrá sant'a manecare. Organele esecutará cantarile celé mai melodióse si mai desfatatórie de anima, — reamantindu-ne cuventele sublime ale angeriloru: „Marire intru cei de susu lui Domnedieu, si pre pamentu pace, intre ómeni buna voire!“ — Dupa finirea santei Manecari, Patriarchulu luându in bracie imaginea lui Isusu, care se aflá asiediata in nesce esle aurite, trecându prin basilica cu o procesiune solemná o duse in pescer'a in care, se nascuse, — ér' diaconulu dupa-ce cetí o parte a Evangheliei, luandu din braciiale patriarchului imaginea de céra alui Isusu o asiediá in esle, si dupa ace'a contenuá cetirea evangheliei.

Acésta procesiune fuse intru adevéru patrundiatória!

Ingenunchiarámu cu totii si ne inchinarámu pruncului domnediescu intrupatu in acésta pescera. — Dupa-ce se finí acésta ceremonia, Patriarchulu celebrá sant'a liturgia, cu care ocasiune credentiosii primirá sant'a taina a eucharistiei. — Voiosia si desfatere deosebita se reflectá pre faciele toturoru.

Ce tablou grandiosu si sublimu a vedé reverinti'a si pietatea, cu care 'si rosté fiesce-care credentiosu, rogatiunile s'ale purcese din profundulu animei!

Asié se serbéza in Viflaimu ajunulu cratiunului.

Joanu Marchesiu.